

ANNONS Hela denna annons är en bilaga för Livsstil24gruppen ANNONS

Almedalen

2026

Ledare

Almedalen 2026

Almedalsveckan 2026 är Sveriges största demokratiska mötesplats och samlar politiker, myndigheter, företag, organisationer, forskare och medborgare i Visby på Gotland.

Under veckan hålls seminarier, debatter och samtal om aktuella samhällsfrågor, med fokus på dialog, kunskapsutbyte och framtidens utmaningar. Almedalsveckan 2026 äger rum den 22–26 juni och erbjuder en unik arena för att påverka, nätverka och bidra till samhällsutvecklingen.

Läs mer på
almedalsveckan.info

PROJEKTLEDARE/FÖRSÄLJNINGSCHEF
Alexander Forsberg
alexander.forsberg@livsstil24gruppen.se

ART DIRECTOR & REDAKTÖR
Elin Ingblom
elin@livsstil24.se

ANSVARIG UTGIVARE
Nizar Timori

ANNONSERING
annons@livsstil24gruppen.se

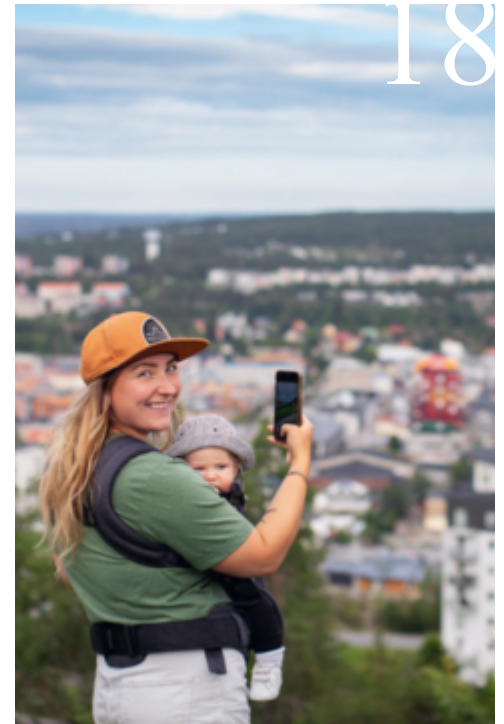
TRYCK
Stibo

LIVSSTIL24GRUPPEN
Sandhamnsgatan 75D
115 28, Stockholm
livsstil24gruppen.se

Vi reserverar oss för eventuella tryckfel.

*Säkerhet & Försvar • Vård & Omsorg • Ung Delaktighet
Kommuner i Framkant • Näringsliv/Arbetsliv
Innovation & Forskning • Bank & Finans • Tech • Livsmedel*

PREPARED. FOR EVERY MISSION.

Uniformer för krävande uppdrag

Sedan 1982 har Taiga utvecklat klädsystem för uniformerade yrkesgrupper med fokus på säkerhet och prestanda. Med förståelse för människans beteende och fysiologi, kombinerat med teknisk innovation, skapar vi lösningar som testas i verkliga miljöer – för att hålla användaren torr, skyddad och redo.

Prestanda börjar med människan.

Vi utvecklar system utifrån användarnas behov och erfarenheter i nära samarbete med militär, polis, ambulans och räddningstjänst världen över – för att skydda människan bakom uniformen.

Våra plagg designas i Varberg och produceras i Europa med fokus på kvalitet, hållbarhet och skydd. Resultatet är pålitliga uniformssystem för krävande miljöer, där funktion och säkerhet är helt avgörande.

taiga.se

DESIGNED IN SWEDEN
MADE IN EUROPE.

TAIGA

SÄKERHET & FÖRSVAR

Säkra myndighetslokaler kräver högre tempo

När säkerhetskraven ökar och rättsväsendet bygger ut i snabb takt sätts Sveriges myndighetslokaler på prov. Med rapporten "Så säkrar vi Sveriges myndighetslokaler" vill Kåpan Fastigheter bidra till att undanröja hinder, stärka samverkan och skapa förutsättningar för snabbare utveckling av samhällsviktiga fastigheter.

Sverige står inför ett nytt säkerhetspolitiskt läge där behovet av robusta och säkra myndighetslokaler har ökat kraftigt. Samtidigt genomförs den största utbyggnaden av rättsväsendet i modern tid, vilket skapar ett växande behov av lokaler som kan möta höga krav på både säkerhet och funktionalitet.

Mot den bakgrunden har Kåpan Fastigheter tagit fram rapporten Så säkrar vi Sveriges myndighetslokaler. Syftet är att bidra till ökad samverkan mellan offentliga och privata aktörer samt att identifiera åtgärder som kan korta ledtiderna för viktiga byggprojekt.

– Säkerhet har alltid varit kärnan i vår verksamhet, men i dag ställs helt nya krav. Säkra myndighetslokaler är en förutsättning för att samhället ska fungera, både i vardag, kris och krig, säger Cecilia Vestin, vd på Kåpan Fastigheter.

I rapporten lyfts flera strukturella hinder fram. Ett av dem är att många av Sveriges beredskapsmyndigheter saknar tydliga uppdrag kopplade till säkerheten i sina lokaler, vilket leder till otydliga prioriteringar och varierande arbetssätt. För att möta utmaningarna föreslår Kåpan bland annat tydligare nationell styrning, stärkt beställarkompetens hos myndigheter och en närmare dialog mellan beställare och fastighetsbranschen.

Samverkan är också ett genomgående tema. Enligt Kåpan krävs ett tätare samarbete mellan stat, myndigheter, fastighetsägare och entreprenörer för att möta de växande behoven av säkra och ändamålsenliga lokaler.

– Ingen kommer att kunna lösa det här på egen hand. Vi behöver kroka arm och bli fler som arbetar tillsammans, säger Cecilia Vestin.

Rapporten pekar även på möjligheterna med att i större utsträckning bygga om och bygga till befintliga fastigheter. Genom att ta vara på det befintliga beståndet kan ledtiderna kortas ned jämfört med nyproduktion, samtidigt som både kostnader och klimatpåverkan minskar. Samtidigt upplevs dagens regelverk kring ombyggnation ofta som otydliga och i vissa fall hämmande.

Behovet av snabbare och mer effektiva processer blir särskilt tydligt i ljuset av Kriminalvårdens mål att fördubbla antalet platser i landet till 2035. För att nå dit krävs nya arbetssätt och bättre förutsättningar för att genomföra samhällsviktiga byggprojekt i högre takt.

Med rapporten vill Kåpan Fastigheter inte bara uppmärksamma utmaningarna utan också bidra till konkreta lösningar.

Ambitionen är att skapa förutsättningar för en mer strukturerad, effektiv och samordnad utveckling av Sveriges myndighetslokaler.

– Vi har inte tid att vänta. Vårt uppdrag är tydligt, och vi vill vara med och genomföra det tillsammans med andra, säger Cecilia Vestin.

– Säkerhet har alltid varit kärnan i vår verksamhet, men i dag ställs helt nya krav. Säkra myndighetslokaler är en förutsättning för att samhället ska fungera, både i vardag, kris och krig.

Cecilia Vestin, VD, Kåpan Fastigheter

FAKTA

Rapporten presenterar fem åtgärdsförslag för att stärka genomförandet av bygg- och infrastrukturprojekt: tydligare nationell styrning av säkerhetskrav, stärkt beställarkompetens hos myndigheter, ökad dialog mellan beställare och bransch, bättre förutsättningar för om- och tillbyggnation samt effektivare plan- och tillståndprocesser.

Läs mer och ta del av den fullständiga rapporten på kapanfastigheter.se

Behind the mission

På MilDef bygger vi förtroende genom att skydda det som är viktigast - människor, information och uppdrag.

Vår verkliga styrka ligger inte bara i de tåliga IT-lösningar vi utvecklar, utan i människorna bakom dem. Vi står starka när andra tvekar.

För oss handlar det inte enbart om tekniken - det handlar om att skydda dom som skyddar oss.

WE ARMOR IT.™

SÄKERHET & FÖRSVAR

Partnertech växlar upp tillverkningen av ammunition med innovation och teknologi

Partnertech, ledande leverantör inom försvarsindustrin befinner sig i en expansiv fas och växlar nu ytterligare upp sina verksamheter Precision Technology och Innovation för att möta den snabbt växande efterfrågan och krav på avancerade försvarssystem och ammunition.

Partnertech Precision Technology är specialiserat på mellankalibrig och grovkalibrig ammunition samt granatgevär. Tillverkningen är automatiserad och högteknologisk med fokus på precisionsbearbetning, ytbehandling och montering i avancerade material som aluminium, koppar, magnesium och titanlegeringar.

– Vi har skalat upp från lågvolyt till en modern, eKektiv och högteknologisk högvolyt verksamhet utan att göra avkall på försvarsindustrin speciella krav och förväntningar. Vi fortsätter nu med omfattande satsningar och investeringar i både teknik och kompetens, säger Magnus Blomgren, CEO Partnertech Group.

Partnertech Innovation accelererar satsningen på kompetens och resurser för utveckling av spets teknologi för produkt och

process samt prototyp tillverkning. Partnertech Innovation bidrar i tidigt utvecklingskede med spetskompetens inom produkt, material, hårdning, ytbehandling och skärbarhet. Detta bidrar tillsammans med en snabb flexibel prototyp tillverkning till korta ledtider och en säkerställd produktion och produkt.

– Partnertech Innovation – vår växande utvecklingsverksamhet, har snabbt blivit en uppskattad partner hos våra kunder, säger Anders Blomgren, vd Partnertech Innovation.

– Partnertechs utvecklingsresa och uppväxling visar vägen mot en starkare försvarsindustri och bidrar till ökade möjligheter att snabbare rusta upp Sveriges och Europas försvar i dagens säkerhetspolitiska läge, säger Magnus Ingesson, Styrelse ordförande Partnertech Group.

FAKTA

Partnertech Group, baserat på börsintroducerade i Karlskoga, har haft en lång tillväxtresa (CAGR) på 36 procent. Nu tar koncernen nästa steg och etablerar sig genom högteknologisk innovation inom precisionsteknologi och produktionskapacitet. Samtidigt fortsätter vi att ytterligare stärka vår närvaro och leveransförmåga för den nordiska marknaden.

Läs mer på: permec.se/hem/partnertech

FÖRETAGSEVENT PÅ SCANDINAVIAN XPO

När säkerhetschefen får välja!

Med ett gediget säkerhetsarbete,
lyxigt generösa möteslokaler
och ett kök i världsklass är vi
den perfekta platsen för ditt
nästa evenemang

Du hittar oss 5 minuter från
Stockholm Arlanda Airport

SCANDINAVIAN XPO

SÄKERHET & FÖRSVAR

Bränder i avfall och återvinning skadar miljön – modern svensk teknik erbjuder en lösning

Bilden är framtagen med hjälp av AI.

Regelbundna stora bränder på avfalls- och återvinningsanläggningar avger giftig rök, stör kritiska samhällsfunktioner, och kan leda till förgi ning av mark och vatten i närområdet. Autonoma robotiserade system från UNIFIRE AB syftar till att stoppa bränderna i ett tidigt skede när branden ännu är liten och går att släcka med små mängder vatten.

Man uppmanas att sortera plast, metall, papper, trä, elektronikavfall och batterier med mera. När allt detta insamlade avfall lagras för att senare processas och omvandlas till råmaterial i återvinningsanläggningar uppstår en ny risk för närmiljö och människor. Bränder i återvinningsanläggningar är nu mycket vanligt förekommande runt om i hela världen. När det brinner i dessa anläggningar så sprids giftig rök som drabbar hela samhällen. Förorenat vatten och förorenad mark blir ofta kvar. Byggnader och utrustning förstörs och måste ersättas, vilket kräver ytterligare resurser och energi. Dessa helt förutsägbara bränder skapar en rad nya miljöproblem.

Hur bränderna uppstår

Bränder i återvinningsanläggningar uppstår på olika sätt. Ett litet batteri har åkt med i materialet, batteriet skadas i hantering, och det startar en brand. Anläggningsmaskiner skapar gnistor och varmgång. Självantändning och dammexplosioner är andra orsaker.

Att dessa bränder uppstår är svårt att undvika, därför måste ett effektivt system finnas på plats som omedelbart – inom några sekunder – detekterar och släcker en flamma innan den växer. En brand som fått fäste växer exponentiellt. Räddningstjänsten anländer ofta för sent och ställs inför en fullt utvecklad brand som kräver mycket stora mängder vatten och tar många timmar eller dagar att släcka. Då har miljön redan tagit stor skada.

Undvik stora bränder med modern teknik

Unifire FlameRanger™ Autonomous Robotic Fire Suppression System (ARFSS) upptäcker och börjar släcka bränder inom några sekunder, system används även i andra högriskmiljöer såsom militära förråd, flygplanshangarer, passagerarfartyg och cementfabriker. Modern autonom teknik för ett modernt brandskydd automatiskt. Med avancerad brand detektion lokaliserar flammor snabbt och exakt över stora ytor. När en brand upptäcks riktas ett robotmunstycke med 1 200 liter per minut mot

den exakta tändpunkten och påbörjar släckningen omedelbart. Systemet följer brandens rörelser och justerar vattenstrålen i realtid. När branden är släckt stängs vattnet av och återgår till stand-by. Dygnet runt. Helt automatiskt.

Används i krävande miljöer

Unifire FlameRanger™ återfinns redan idag i ett stort antal avfalls- och återvinningsanläggningar utomlands. I Sverige har endast ett fåtal anläggningar installerat tekniken. FlameRanger-Robotdammsugare, GPS-styrda gräsklippare och självkörande bilar är en naturlig del av vardagen. Autonoma och robotiserade brandsläcknings-system är en naturlig och självklar del av vår framtid.

Läs mer på www.unifire.com

Så avgörs om samhället håller när det verkligen gäller

Bakom varje samhällsfunktion som fungerar i vardagen finns ett omfattande arbete som sällan syns. När kriser uppstår blir det tydligt hur avgörande det arbetet är. Samhället blir allt mer sårbart. Elsystem, vård, digitala plattformar och fysisk infrastruktur är i dag tätt sammanflätade. Det gör att en enda felbedömning eller ett missat krav kan få konsekvenser långt bortom den egna verksamheten.

– När kraven brister kostar det inte bara tid och pengar. Ibland ställs även säkerheten på spel. Genom bättre kravställning kan vi bygga system som står pall när det verkligen gäller, säger Henrik Rudolfsson, VD och Senior konsult på Skinnarängskvarn & Kraft.

Kravarbete uppfattas ofta som något administrativt. I praktiken handlar det om att tydliggöra vad som verkligen måste fungera, och varför. Det är också därför bra kravarbete är avgörande för att projekt, system och samhällsfunktioner ska hålla över tid och att resurser används rätt.

– Kravställning handlar i grunden om samhällsberedskap. Att bygga strukturer som fungerar i både vardag och kris. Det är inte rimligt att lita på tur. Kraven är grunden för att elnät, sjukvård och digitala system ska fortsätta fungera när allt annat provas, säger Henrik Rudolfsson.

För att göra detta konkret använder SKKAB modeller som hjälper till att ringa in kärnan i varje projekt. I centrum står den förmåga som måste fungera oavsett omständigheter.

– Det handlar inte bara om teknik, utan om att förstå vad som är skyddsvärt och varför.

Vi ställer frågorna som avgör om elsystemet klarar topparna under vintern eller om vården

Henrik Rudolfsson, VD och Senior konsult, Skinnarängskvarn & Kraft

fungerar under en kris, säger han. Kravarbete är också en fråga om ansvar och gränsdragning.

– Alla verksamheter måste veta vad de själva behöver skydda och vad de kan lägga ut. Du kan måla sovrummet själv, men du lejer bort tvättmaskinsinstallationen. På samma sätt måste staten och kommuner avgöra vad som är så samhällskritiskt att det aldrig får släppas ifrån dem. Tekniken kan vara ett stöd i analysen, men den kan inte förstå konsekvenserna av ett felaktigt krav.

– Det krävs människor med rätt kompetens och erfarenhet som kan se helheten och fatta kloka beslut, säger Henrik Rudolfsson.

I Norberg står en gammal vattenkvarn kvar som en påminnelse om vad långsiktigt tänkande innebär. Att den fortfarande står kvar beror på att den byggdes rätt från början, något som enligt Henrik Rudolfsson speglar kärnan i ett fungerande kravarbete.

FAKTA

Skinnarängskvarn & Kraft AB (SKKAB) är ett svenskt konsultbolag med specialistkompetens inom krav- och kravhantering, projektledning och systemteknik. Bolaget grundades 2021 och har sitt ursprung i den historiska Skinnarängskvarnen i Norberg, som symboliserar kopplingen mellan svensk industrihistoria och moderna affärlösningar. SKKAB arbetar främst inom försvars- och energisektorn och är certifierat enligt ISO 9001 och 14001.

Läs mer på www.skkab.se

SÄKERHET & FÖRSVAR

Ashok Swain, professor och ansvarig för institutionen för freds- och konfliktforskning vid Uppsala universitet.

”Klimatförändringar borde klassas som en nationell säkerhetsrisk”

För mycket, för lite och för smutsigt vatten driver konflikter och instabilitet i världen. För ett land som Sverige, som är beroende av resurser långt utanför sina gränser, får det direkta konsekvenser för den nationella beredskapen.

Mer än hälften av Sveriges vattenavtryck – mängden vatten som används för att producera det som konsumeras – kommer från länder och regioner som drabbas hårt av klimatförändringar och vattenbrist. Vattenkriser i andra delar av världen kan därför slå hårt mot Sveriges ekonomi och livsmedelsförsörjning.

– Vår del av världen påverkas givetvis också av att klimatet förändras. Vi ser till exempel att vissa platser i södra Sverige allt oftare drabbas av vattenbrist. Men det stora problemet är vårt beroende av vattensituationen utomlands, säger Ashok Swain som är professor och ansvarig för institutionen för freds- och konfliktforskning vid Uppsala universitet, rektor för universitetets forskarskola för internationellt vattensamarbete samt Unescoprofessur i internationellt vattensamarbete.

Ashok Swain har forskat på hur klimat- och vattenfrågor hänger ihop med konflikter i snart 35 år. I sin senaste bok, *Climate Security*, argumenterar han för att klimatförändringar

borde klassas som en risk för nationell säkerhet, eftersom de hotar grundläggande samhällsfunktioner, omformar ekonomier och tvingar människor på flykt.

– Jag har fått en hel del kritik för det ställningstagandet. Att klassa klimatförändringar som ett säkerhetshot kommer med vissa risker, som att auktoritära regeringar kan använda det som en förevändning för militariserade åtgärder mot klimatmigration. Det är förstås väldigt viktigt att åtgärder för klimatet aldrig undergräver människors säkerhet.

– Men om inte klimatförändringar börjar räknas som ett nationellt säkerhetshot kommer våra politiker aldrig att vidta de kraftfulla åtgärder som kommer att krävas för att stoppa krisen. För det svenska försvaret är den här kopplingen inte ny – redan 2009 jobbade jag med Försvarsmakten i ett projekt som handlade om hur klimatförändringar kunde påverka områden där de gjorde fredsbevarande insatser.

Sverige har historiskt haft en stark närvaro i utvecklingsländer, både som biståndsgivare och främjare av regionalt samarbete. Inte minst när det kommer till frågor som rör vattenbaserad fred. På hemmaplan bedrivs forskning på området, bland annat hur AI kan användas som verktyg för att hantera internationella vattentvister. Att fortsätta på den inslagna vägen blir än viktigare framåt.

– Det är viktigt att Sverige inte fastnar i föreställningen om att klimatförändringarna och vattenkriser bara finns långt bort och inte berör oss, säger Ashok Swain.

FAKTA

Stockholm International Water Institute och Uppsala universitet driver ett centrum för internationellt vattensamarbete. Här finns en forskarskola som främjar tvärvetenskaplig forskning om sambanden mellan vattenkriser, konflikter och samarbete.

UPPSALA
UNIVERSITET

Framtiden är automatiserad. Och roligare än du tror

Den tekniska utvecklingen beskrivs ofta som explosionsartad. Ändå sitter många verksamheter kvar i manuella flöden, PDF-blanketter och Excelark. Särskilt tydligt är detta inom försäkring och pension – en bransch med höga krav på struktur, datakvalitet och regelverk, men där arbetssätten länge tillhört ett annat århundrade.

Här verkar Bonnaya.

Bonnaya utvecklar ett CRM- och administrations-system för försäkrings- och finansbranschen och har levererat specialiserad programvara sedan 1995. Plattformen används av rådgivare och arbetsgivare för att hantera företag, anställda samt de pensioner och försäkringar som följer med anställningen.

– Vi ser ett tydligt skifte på marknaden, säger Göran Hultmark, VD för Bonnaya. Tidigare fanns en, ibland motvillig, acceptans för att IT-projekt tar tid. Idag förväntas ny funktionalitet levereras snabbt, utan att kompromissmed kvalitet eller dataintegritet.

Kravbilderna har förändrats dramatiskt. Samtidigt har regelverken blivit fler, integrationerna fler och informationsmängden större. Utmaningen har därför inte varit att bygga mer funktionalitet, utan att bygga snabbare, smartare och mer automatiserat. Bonnaya har mött detta genom att förändra arbets-

sätt, införa nya verktyg och förankra en tydlig vision i hela organisationen.

– Det räcker inte att vara motiverad. Varje medarbetare måste förstå exakt vad som ska byggas, varför det ska byggas och vilket värde det skapar för kunden. Där många tidigare tänkte ”det måste få ta tid”, tänker vi nu ”det måste få gå fort”.

Resultatet syns tydligt i bolagets roadmap för 2026, där leveranstakten ökar markant samtidigt som kvalitet och spårbarhet stärks. Men den största förändringen sker hos kunderna. Där man tidigare skickade blanketter till försäkringsbolag, sker idag förändringar elektroniskt. Där man tidigare administrerade anställdas pensioner manuellt, sker det nu automatiskt baserat på dataflöden från arbetsgivaren.

Det är här digitalisering på riktigt händer. Inte i form av nya gränssnitt, utan i form av att det manuella arbetet försvinner.

Göran Hultmark, VD, Bonnaya

– När systemen gör jobbet kan människor fokusera på rådgivning, analys och värdeskapande. Det är då tekniken blir rolig på riktigt, säger Göran Hultmark.

Bonnaya visar att digital innovation inte handlar om att lägga ett lager teknik ovanpå gamla arbetssätt, utan om att förändra hur arbetet faktiskt går till.

Och det är först då framtiden känns nära.

BONNAYA

Läs mer på www.bonnaya.se

**TOTAL
FÖRSVAR
MÄSSAN**

TOTALFÖRSVARSMÄSSAN PÅ SKYDD 2026

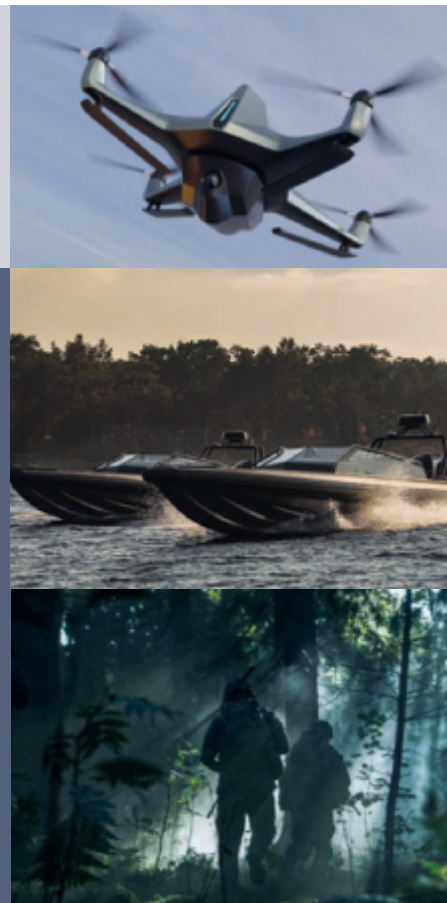
En mötesplats för ökad beredskap och samverkan.

Totalförsvarsmässan är arenan där framtidens trygghet diskuteras, formas och förverkligas. Under ett och samma tak samlas myndigheter, Försvarsmakten, frivilligorganisationer och företag som driver utvecklingen framåt inom säkerhetsteknik, kommunikation, logistik, cybersäkerhet och samhällsskydd.

Här möts aktörer med ett gemensamt mål: att stärka Sveriges motståndskraft. Ta del av nya lösningar, skarpa samtal och oväntade möten som kan bli starten på nästa viktiga samarbete. Det här är platsen där beredskap blir verklighet.

20-22 oktober 2026 på Stockholmsmässan

Läs mer om Totalförsvarsmässan →

STHLM SMÄSSAN

Totalförsvarsmässan är en del av SKYDD
- Nordens största säkerhetsmessa

SKYDD **TOTAL
FÖRSVAR
MÄSSAN**

Enklare diabetesbehandling – med Dexcom ONE+

Dexcom ONE+ är enkel att använda och ger värden i realtid. Sensorn är vattentät, vilket gör att bad, dusch och simning inte behöver vara ett problem. Dessutom är den godkänd för placering på magen, vilket ger ett diskret och bekvämt alternativ till överarmen¹.

- + **Logga händelser:** I Dexcom ONE+ appen kan du logga händelser såsom måltider, träningspass och insulindosering, så att du förstår dina glukosmönster bättre¹.
- + **Fler placeringsmöjligheter:** Godkänd för användning på magen, överarmen och för de mellan 2 och 6 år är den även godkänd för placering på övre skinkan¹.
- + **Bada utan hinder:** Vattentät upp till 2,4 meters djup i upp till 24 timmar¹.

Koppla till
smartklocka

1. Dexcom ONE+ Användarguide

Läs mer om Dexcom ONE+ på
diabetesinfucare.com

Satsningar inom obesitas skulle utöver hälsovinster även kunna ge betydande samhällsekonomiska vinster. Foto: Maja Brand

Obesitas – en stor hälsoutmaning

Obesitas är en av våra största hälsoutmaningar. Under flera decennier har andelen med ohälsosam övervikt ökat konstant. Novo Nordisk, som är ett världsledande företag inom obesitas, arbetar för att vända denna negativa trend.

I Sverige lever alltför många med obesitas, med ett BMI på 30 eller högre. Enligt Folkhälsomyndighetens statistik har 17,6 procent av alla vuxna obesitas, motsvarande över 1,4 miljoner personer. Två av fem skolbarn har övervikt eller obesitas. Längre tidsserier visar att varje ny generation har ett högre BMI än tidigare generationer. Samhällskostnaderna för obesitas uppgår enligt Folkhälsomyndigheten till 125 miljarder kronor per år.

Allvarlig sjukdom – förtida död

Orsakerna anses vara att vi är mindre fysiskt aktiva jämfört med några decennier bakåt, och ett överflöd av ständigt tillgänglig ofta onyttig mat som förändrat våra vanor. Samtidigt är en andel av obesitassjukdom genetiskt betingad.

– Läget är allvarligt eftersom obesitas är så starkt bidragande till ohälsa. Risken ökar för typ 2-diabetes, hjärt-kärlsjukdomar, lever- och njursjukdomar, vissa cancersjukdomar och förtida död. I dag utgör obesitas den största riskfaktorn att drabbas av hjärtinfarkt i Sverige. Vi måste bli bättre på att ta hand om dessa patienter, och helst innan samsjuklighet uppkommer, säger Maria Eklind, kardiolog och medicinsk direktör för Novo Nordisk Sverige.

Nedsättande bemötande

Obesitas är starkt stigmatiserande. Personer med obesitas möts ofta av nedsättande kommentarer och diskriminerande behandling. Många vittnar

även om en oförstående hälso- och sjukvård. Barn och ungdomar drabbas ofta av mobbning och mår ofta psykiskt dåligt. Drabbade skuldbeläggs sig själva och undviker sociala kontakter.

Sjukdomen är även underdiagnostiserad och underbehandlad. Socialstyrelsen konstaterar i en utvärdering av nationella riktlinjer att endast en mindre andel med obesitas fått fastställd diagnos och erbjudits behandling. Många patienter upplever att det är svårt att få tillgång till vård, och de som fått vård saknar ofta samordning och kontinuitet. Utvärderingen visar också att många vårdcentraler saknar utrustning för att kunna ta emot patienter med mycket svår obesitas, exempelvis vågar som kan klara 200–300 kilos kroppsvikt.

De flesta saknar behandling

I dag är det mycket få som behandlas med levnadsvanestöd, läkemedel eller kirurgi. Behandling med moderna viktminskningsläkemedel som inneburit nya behandlingsmöjligheter ökade dock kraftigt under 2025, då totalt 178 000 personer hämtade ut ett förskrivet viktminskningsläkemedel. Patienterna betalade läkemedelskostnaden själva för i princip samtliga dessa behandlingar.

Novo Nordisk, som grundades i Danmark för över 100 år sedan, har under lång tid varit ett globalt ledande företag inom diabetes och obesitas. Vi fortsätter att forska fram, utveckla och tillhandahålla behandlingar som kan bidra till att bättre hantera den stora hälsoutmaningen.

Maria Eklind,
medicinsk direktör

Maria Ericson,
samhällspolitisk chef

Sverige behöver agera

– Övervikt och obesitas utgör en allt större utmaning för vården och för samhället och vi behöver agera för att bryta den negativa trenden i Sverige. Minskad förekomst av obesitas skulle ge bättre folkhälsa och på längre sikt minskad allvarlig sjukdomsbörda inom hälso- och sjukvården. Det skulle utöver hälsovinster även ge betydande samhällsekonomiska vinster, säger Maria Ericson, samhällspolitisk chef för Novo Nordisk Sverige.

Läs mer på [novonordisk.se](https://www.novonordisk.se)

En ny standard.

Vi skapar mer än möbler

Den fysiska miljön påverkar oss människor. I känsliga stunder kan en väl genomtänkt omgivning vara tröstande, stöttande och värmande, både för patienter och anhöriga. Vi formar miljöer som främjar trygghet, omtanke och återhämtning – där varje detalj spelar roll.

kinnarps.se/omsorg

Kinnarps[®]
SUCCESSFUL INTERIORS

Innovativ förpackning minskar plastanvändningen inom vården

En ny förpackningslösning har utvecklats för att bidra till att lösa de problem och utmaningar kring plastförpackningar som finns inom vården.

Stora mängder plast skapar sopberg

– Vården förbrukar enorma volymer hygienprodukter varje dag. Det märks i sophanteringen, säger Monika Wahlberg, Marketing Manager på Kiilto. 2024 lanserades en ny, miljövänligare förpackningslösning för hygienprodukter. Speciellt framtagen för professionella användare.

– När vi gick igenom upphandlingsunderlag från 16 av Sveriges regioner såg vi att det rör sig om tre miljoner flaskor handsprit och tvål per år. Vår påslösning är tänkt som ett komplement till befintliga förpackningar, men förhoppningen är att den på sikt ska kunna ta över helt, säger Monika Wahlberg.

– 118 ton plast per år. Det är vad vi skulle kunna spara tillsammans om alla regioner ställde om, säger Monika Wahlberg.

Nya förpackningen har flera fördelar

Den nya förpackningslösningen väger endast 16 gram, jämfört med den traditionella pumpflaskan som väger mellan 45–49 gram. Dessutom innehåller påsarna en större mängd vätska jämfört med flaskorna.

– Byter man ut pumpflaskorna i hårdplast mot påslösningen minskar plastanvändningen

med upp till 60 procent. För alla regioner tillsammans handlar det om 118 ton plast per år, säger Monika Wahlberg.

Den nya förpackningen sitter i en metallhållare med arm, vilket möjliggör en hygienisk användning. Samtidigt är förpackningen lätt att byta och kräver inte några nya arbets-sätt eller rutiner för vårdpersonalen. Dessutom har påsarna en bättre tömningsgrad och ger mindre avfall. Att påsarna tar mindre plats jämfört med de hårda förpackningarna gör att transporter både vid beställning, förvaring och avfallshantering minskar, vilket även det har en positiv inverkan på miljön.

– Vården gör det här valet varje gång de skriver en upphandling. Det är där förändringen börjar, menar Monika.

– Genom att efterfråga den här typen av förpackningslösningar kan vården göra en konkret skillnad i den gröna omställningen.

Familjebolaget med lång tradition

Kiilto är en finsk familjeägd koncern som grundades 1919 och som idag finns i nio länder. De utvecklar, tillverkar och marknadsför kemiska industriellösningar inom fyra affärsområden: bygg, industriell limning och flamskydd, samt professionell hygien

Monika Wahlberg, Marketing Manager, Kiilto

och konsumenthygien. De har med sina varumärken DAX och Kiilto Pro levererat hygienprodukter anpassade för svensk sjukvård i drygt 50 år och har högt satta miljömål.

– Vi har satt som mål att 70 procent av våra förpackningsmaterial ska vara återanvändbara, förnybara eller bestå av återvunnet material. Det är det som driver oss att ta fram lösningar som faktiskt hjälper vården att ställa om, avslutar Monika Wahlberg.

Läs mer på www.kiilto.com

VÅRD & OMSORG

Ingen vårdkö för bindvävspatienter

Sjukvården och vårdköerna är de viktigaste frågorna för svenska väljare 2026, visar enhälliga undersökningar. Men inte alla patienter har en kö att stå i.

Ehlers-Danlos syndrom (EDS) och hypermobilitetsspektrumstörning (HSD) är en grupp bindvävs-sjukdomar som orsakar bl. a. instabila leder, långvarig smärta, extrem trötthet, mag/tarmproblem och påverkan på det autonoma nervsystemet. Mörkertalet är stort men patientorganisationen EDS Riksförbund bedömer att minst 300 000 svenskar har någon variant av dessa diagnoser.

Bindväv finns i hela kroppen och det gör EDS/HSD till multisystemåkommor som inte går att sortera in under nuvarande rubriker i svensk vård. Därför finns varken mottagningar för eller specialister på dessa tillstånd.

– Det leder till att svårt sjuka patienter hamnar mellan stolarna och att kunskap för att hjälpa dem saknas, i primärvården såväl som på de större sjukhusen, säger Annika Widuch, ordförande för EDS Riksförbund.

– Det är ett systemfel som också leder till stora kostnader för samhället p g a upprepade vård-

besök, felbehandlingar och långa sjukskrivningar.

I stället för att få hjälp möts patienterna ofta av misstro, i vården såväl som i samhället i stort. Alltför ofta tar det årtal innan rätt diagnos ställs. Under tiden bollas de mellan olika mottagningar, får höra att problemen ”sitter i huvudet” och tvingas själva samordna sin vård.

– Vi behöver etablera bindvävssjukdomar som rubrik i svensk vård och utbilda vårdpersonal i alla delar av vårdkedjan på dessa diagnoser. Vi behöver specialister på bindvävssjukdomar såväl som multiprofessionella vårdteam som kan ta hand om patienterna på det holistiska sätt som behövs, fortsätter Annika Widuch.

– Personer med EDS och HSD kräver inga mirakel. De vill bli tagna på allvar, få en korrekt diagnos och en vårdkö att stå i!

EDS RIKSFÖRBUNDET
EHLERS-DANLOS SYNDROM

Läs mer på www.ehlers-danlos.se

När livet förändras på en sekund – börjar rehabiliteringen samma dag

Varje år drabbas tusentals människor i Sverige av stroke. För många kommer det utan förvarning. Ena stunden pågår vardagen som vanligt och i nästa handlar allt om att överleva, återfå funktioner och försöka hitta tillbaka till livet.

Men stroke är inte bara en akut sjukdom. Det är ofta början på en lång rehabiliteringsresa.

Bakom statistiken finns människor som behöver lära sig tala igen, ta sina första steg, hantera trötthet, minnespåverkan och en ny vardag. Även anhöriga påverkas praktiskt, känslomässigt och ekonomiskt.

Forskning visar att tidig och individanpassad rehabilitering gör stor skillnad. Ändå varierar tillgången till rehabilitering kraftigt över landet. Många får inte det långsiktiga stöd de behöver efter utskrivning från sjukhus. För vissa avslutas insatserna långt innan återhämtningen är klar.

Vårdkedjan vid stroke startar relativt bra med akut vård och tidig rehabilitering. Men därefter tappar det kraft, struktur och ansvar vilket gör att många strokepatienter lämnas i ett slags rehavakuum.

Stroke kan drabba vem som helst. Men möjligheten att återfå självständighet och livskvalitet får

inte bero på var man bor eller vilken region man tillhör.

Därför behövs ett större fokus på rehabilitering och inte bara akutvård. Rehabilitering är inte en kostnad. Det är en investering i människors liv, arbetsförmåga och delaktighet i samhället.

När vården fungerar som bäst får människor möjlighet att komma tillbaka till arbete, familjeliv och social gemenskap. När stödet brister riskerar konsekvenserna att bli livslånga.

Stroke förändrar livet på ett ögonblick. Men med rätt rehabilitering kan fler få möjlighet att återta det.

Ingen strokedrabbad ska lämnas utan stöd när den akuta vården är avslutad.

Läs mer på strokeforbundet.se

Claes-Håkan och Berit Johansson från Knivsta. Berit har drabbats av stroke och Claes-Håkan är ordförande i Strokeföreningen i Knivsta.

NORRKÖPING HÄR BYGGS SVERIGES NÄSTA TILLVÄXTMOTOR

**VÄLKOMMEN
TILL ALMEDALEN!**

**Möt oss i tre viktiga
samtal om framtid,
tillväxt och hållbar
utveckling**

Sverige står inför stora möjligheter – och stora utmaningar. Klimatomställning, nyindustrialisering, kompetensförsörjning och internationell konkurrenskraft kommer att avgöra framtidens välbefinnande. I Norrköping pågår arbetet för fullt.

Här möts industri, forskning, innovation och samhällsutveckling i en av Sveriges mest dynamiska tillväxtmiljöer. Med ett strategiskt läge längs E4, en hamn, flygplats, järnväg samt närhet till både Linköping och Stockholm finns förutsättningarna för företag att växa och investeringar att skapa långsiktigt värde.

Men något som verkligen stärker Norrköping är förmågan att omsätta kunskap till utveckling. Campus Norrköping, en del av Linköpings universitet, är en stark motor för forskning och innovation. Här bedrivs forskning i världsklass inom bland annat AI, visualisering, materialteknik och hållbara system. Sveriges två största privatfinansierade forskningsinsatser bidrar till att skapa nya företag, nya teknologier och framtidens arbetstillfällen.

Samtidigt växer nya industriella satsningar fram. Från avancerade material och deeptech-bolag till cirkulära industrisystem och klimatsmarta logistiklösningar. Det är därför allt fler ser Norrköping som en plats att investera i, etablera sig i och bygga framtid i.

Här finns också det goda livet. En levande stadskärna. Prisbelönta industrimiljöer. Ett starkt kulturliv. Närhet till skärgård, hav och natur. Attraktiva bostadsområden och korta avstånd som gör vardagen enklare.

En liten storstad med stora ambitioner.

Välkommen till Almedalen. Välkommen till Norrköping.

DÄRFÖR VÄLJER FÖRETAG NORRKÖPING

- Strategiskt läge mitt i Sveriges starkaste tillväxtstråk
- E4, hamn, flygplats och järnväg i samma stad
- Tillgång till en stor regional arbetsmarknad
- Forskning i världsklass och stark innovationsmiljö
- Växande industri- och tekniksektor
- Ledande position inom logistik och hållbara industrisystem
- Hög livskvalitet för medarbetare och familjer

MÖT NORRKÖPING I ALMEDALEN

Från industriområde till levande framtidsplats och hållbar tillväxtmotor

Hur kan industriområden utvecklas till motorer för investeringar, klimatomställning och regional utveckling? Med utgångspunkt i Händelö Eco-Industrial Park visar vi hur industri, akademi och offentlig sektor tillsammans skapar industriell symbios, nya affärsmöjligheter och hållbar tillväxt.

- ÄMNE Hållbarhet, Innovation
- ARRANGÖR Norrköpings kommun, Händelö Eco-Industrial Park

Onsdag 24 juni klockan 11.00-11.45.
Trappgränd 4/S:t Hansgatan 16,
Arenan för hela Sveriges näringsliv

Från forskning till framtid – nu accelererar vi svensk nyindustrialisering

Hur går vägen från världsledande forskning till internationellt konkurrenskraftiga företag? Vi diskuterar entreprenörskap, kapitalförsörjning, kommersialisering och hur Sverige kan behålla och utveckla framtidens teknikföretag.

- ÄMNE Innovation, näringsliv
- ARRANGÖR Dagens Industri, Norrköpings Kommun

Torsdag 25 juni, klockan 11.25-11.55.
Strandvägen 4.1, Dagens Industris arena

Stabil tillväxt med tre ben i marken – vad är hållbar stadsutveckling 2026?

Hur kombinerar vi ekonomisk tillväxt, social hållbarhet och klimatomställning? Tillsammans med ledande aktörer diskuterar vi hur framtidens attraktiva, inkluderande och konkurrenskraftiga städer byggs.

- ÄMNE Hållbarhet, Energi
- ARRANGÖR E.ON, Norrköpings Kommun

Torsdag 25 juni klockan 13.00-13.45.
Klockgränd 4, Stadsutvecklingsdagarna

Program och tider: almedalsveckan.info
Mer om Norrköping: norrkoping.se

Norrköping
Science Park

KOMMUNER I FRAMKANT

Från vänster: Anders Jäger, tillväxtchef, Anna-Britta Åkerlind (C), kommunstyrelsens ordförande, Johannes Nordin (M), kommunstyrelsens vice ordförande.

Infrastrukturella navet Örnsköldsvik

Örnsköldsviks kommun står inför många utmaningar och möjligheter. Inte minst sett till infrastruktur och energiförsörjning. Det handlar om att skapa bättre förutsättningar för utveckling, investeringar och hållbar tillväxt. Örnsköldsvik är ett avgörande infrastrukturellt nav för såväl Västernorrlands robusthet som regionens tillväxt, men även för Sverige i sin helhet.

Näringsliv, Konkurrenskraft, Totalförsvaret är de primära perspektiv vi utgår ifrån när vi pratar om dagens och framtidens infrastruktur. Det är perspektiv som handlar om mer än bara det lokala, då systemet med Örnsköldsvik som nav bygger förutsättningar även regionalt och nationellt, samt förbindelserna till övriga världen.

– Det handlar inte bara om det vi har idag och kan erbjuda, utan också det vi vill säkra och utveckla för i morgon – intermodalitet där flera transportslag kombineras, robusthet för att tåla yttre påfrestningar, störningar eller kriser, trygghet i bred bemärkelse och att se på transportfunktioner för vad de är – ett system där delarna skapar helheten och nyttan, säger Anna-Britta Åkerlind (C), kommunstyrelsens ordförande.

– I linje med vår översiktsplan och vår strategiska samhällsplanering vill vi hantera flaskhalsar och driva utveckling med positiva effekter på näringslivet, konkurrenskraften och totalförsvaret inte bara samhällsnytta lokalt, utan

även regionalt, nationellt och internationellt, säger Johannes Nordin (M), kommunstyrelsens vice ordförande.

För att Örnsköldsvik ska kunna fortsätta utvecklas till det transportnav som Sverige behöver idag och i framtiden krävs dock åtgärder på nationell nivå:

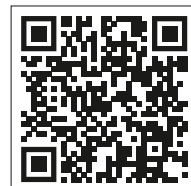
- Staten behöver ta ett större ansvar för vår flygplats. Flyglinjen Örnsköldsvik – Stockholm är hotad, trots dess stora betydelse för industrier, forskning och försvar
- Trafikverket behöver ta in Förbifart Örnsköldsvik i nationella infrastrukturplanen. Idag är E4 genom Örnsköldsvik en flaskhals för vägtransporter såväl norr som söder ut. Alternativt behöver möjligheter ges för att lösa den knuten med privat finansiering och genomförande.
- Svenska kraftnät behöver ge Örnsköldsvik nödvändig eleffekt och ta med vår plats i Svenska Kraftnäts nätutvecklingsplan för 2026-2035, för att vi inte ska vara en stoppkloss för stora företagsetableringar.

Under Almedalsveckan i Visby är kommunalråden Anna-Britta Åkerlind (C) och Johannes Nordin (M) samt tillväxtchef Anders Jäger från Örnsköldsviks kommun på plats tillsammans med representanter från kommunens bolagskoncern. På plats finns även representanter från regioner och kommuner i de fyra nordliga länen.

ÖRNSKÖLDSVIK ERBJUDER DET BÄSTA AV VÄRLDAR

Vi är en del av Höga Kusten med dess fantastiska natur, men också en del av Umeåregionen med Norrlands största näringsliv och arbetsmarknad. Förutom attraktiva boenden erbjuder vi en högt intressant arbetsmarknad med konkurrenskraftiga företag såväl nationellt som internationellt. Välkommen hit! Hos oss får du ett tryggt, innehållsrikt och aktivt liv.

Läs mer på ornskoldsvik.se/infrastrukturellnav

Välkommen till Ånge kommun!

*Över 50 miljarder kronor
i etableringar är på gång i Ånge.
Här finns fortfarande plats
för nästa stora investering.*

Ånge
kommun

Första onlinekursen i sitt slag

Så knäcker du den tyska affärskoden

Ingen relation betyder mer för svenskt näringsliv än den med Tyskland – Europas största ekonomi och Sveriges främsta handelspartner. Svenska företag investerar enorma resurser export, etablering och partnerskap där. Ändå avgörs framgången sällan enbart av teknik, kvalitet eller pris – utan av något långt mer underskattat: förmågan att förstå hur man i tyskt näringsliv tänker, kommunicerar och fattar beslut.

Det är just denna förståelse som står i centrum för CultureFit Academy.

Nu lanseras den första och hittills enda onlinekursen utvecklad specifikt för det svensk-tyska affärs-samarbetet. Inget liknande har funnits tidigare.

Behovet är större än många tror. Kulturell friktion är nämligen en affärsrisk få sätter siffror på. Den syns inte i bokslutet, men den finns i varje försenat projekt, varje uppdrag som drar ut på tiden, varje partnerskap som tappar fart utan att någon riktigt kan förklara varför.

– Många företag vet att det finns kulturskillnader. Men så länge man inte gör något åt dem fortsätter samma missförstånd att kosta tid, pengar och förtroende – och i värsta fall affären, säger Margret Dotter. Det är därför hon har etablerat CultureFit Academy.

Det unika är inte bara kursens innehåll, utan formatet. Kunskap som tidigare krävde ett fysiskt seminarium finns nu samlad digitalt – tillgänglig precis när du behöver den. Du har inga fasta tider. Ingen tidspress. Du kan arbeta precis när och var det passar dig – och repetera inför nästa veckas kritiska möte i München. För företag innebär detta ett nytt sätt att arbeta med kompeten-

utveckling: flexiblere och betydligt mer kostnads-effektivt än klassiska utbildningsformer.

Kursen består av tolv moduler med korta kärnlektioner som går rakt på de skillnader som avgör hur samarbetet med Tyskland utvecklas: den direkta tyska ledarstilen, hierarkierna, besluts-vägarna, konflikthanteringen, projektlogiken, synen på ansvar och spänningen mellan svensk konsensus och tysk tydlighet. Istället för att stå frågande inför oväntade tyska reaktioner, förstår du vad som ligger bakom dem och vet hur du själv ska agera. Tryggt och tydligt.

Varje modul avslutas med ett kunskapstest, och efter genomförd utbildning erhåller du ett personligt certifikat i interkulturell kompetens Tyskland.

– Men det viktigaste är inte certifikatet. Det viktigaste är handlingssäkerheten – i möten, projekt och beslut som faktiskt avgör affären.

För när svensk innovationskraft, tillit och laganda möter tysk struktur, precision och målmedvetenhet uppstår något långt större än summan av delarna. Det är där den verkliga konkurrensfördelen finns – och det är just den kraften CultureFit Academy är byggd för att frigöra. För alla som menar allvar med Tyskland.

Experten bakom CultureFit Academy

När Sverige möter Tyskland – Så blir olikheterna till styrka

I mötet mellan svensk tillit och tysk klarhet uppstår inte bara kulturkrockar utan också affärsmöjligheter. Margret Dotter har ägnat sitt yrkesliv åt att hjälpa svenska och tyska företag att förstå varandras logik och undvika de missförstånd som tär på tempo och förtroende.

– *Precis som en bro förbinder två länder handlar mitt arbete om att skapa förbindelser som håller – mellan människor och företag i Sverige och Tyskland.*

Margret Dotter, expert på svensk och tysk affärskultur och grundare av Viking Communication

“Låt oss svenskar ta hand om teamwork och innovation – så ser tyskarna till att det blir drag under galoscherna!” Orden kommer från en deltagare i ett av Margret Dotters seminarier, och de fångar kärnan i en lång erfarenhet av svensk-tyskt samarbete.

Margret Dotter är en av Sveriges mest erfarna experter på tysk affärskultur och i tre decennier har hon byggt broar mellan Sverige och Tyskland. Hon har sett samarbeten köra fast och få ny fart när båda sidor lär sig läsa mellan raderna. Hennes drivkraft är densamma i dag som vid starten: att göra kulturkrockar till konkurrensfördelar.

Men vägen dit gick genom en hård skola. När hon som ung svensk kvinna kom till Tyskland körde hon rakt in i den ena kulturella stoppskylten efter den andra. Hon bröt mot oskrivna regler hon inte visste fanns, blev gång på gång missförstådd – när hon i själva verket bara följde sin svenska logik. Hon vet hur smärtsamt det är att bli felbedömd, överkörd och ändå förväntas leverera. Det är just de erfarenheterna som har gjort henne stark.

Margret började söka svaren systematiskt, tog magisterexamen i kulturvetenskap och ledde den svenska sektionen vid universitetet i Heidelberg

i tjugo år. Parallellt växte uppdragen fram: med tiden blev hon den som andra vände sig till när det gällde att förmedla mellan svenskar och tyskar.

Med uppdrag för både globala koncerner och lokala nätverk har hon sedan dess hjälpt välkända svenska och tyska företag att vända kostsamma missförstånd till tydligare kommunikation, färre felsteg och större trygghet i samarbetet. Vid sidan av detta leder hon sedan 1997 Deutsch-Schwedische Gesellschaft Heidelberg under H.M. Drottning Silvias beskydd.

– Precis som en bro förbinder två länder handlar mitt arbete om att skapa förbindelser som håller – mellan människor och företag i Sverige och Tyskland, säger Margret Dotter.

En av hennes viktigaste insikter är denna: det finns inte bara ett rätt sätt att tänka, kommunicera och samarbeta på. Det finns flera och varje perspektiv är logiskt i sitt eget sammanhang. Först när vi inser det, kan vi börja samarbeta över kulturgränser på riktigt. Att förmedla just den insikten är kärnan i Margrets expertis.

Och det är den hon nu har samlat i sin nya onlinekurs – CultureFit Academy.

Var bland de första. Föranmäl dig på interkulturelle-trainings.eu/se och säkra ditt pionjärpris före lanseringen.

NÄRINGS- / ARBETSLIV

Den farligaste informationen är den som aldrig når ledningen

AI, digitalisering och nya arbetssätt förändrar snabbt hur vi arbetar. Samtidigt ökar kraven på snabbare beslut, lärande och samordning. Ändå präglas många organisationer av en djupt rotad tystnadskultur. Psykologisk trygghet är inte en mjuk fråga, det är en strategisk förmåga, säger Katarina Zell.

En mindre synlig risk växer i takt med tempot: att medarbetare håller tyst och inte säger vad de tänker, trots att de sitter på avgörande insikter eller varningssignaler. Det finns en social risk i att säga emot eller tänka annorlunda. Om miljön inte klarar av att ta emot det, väljer människor att vara tysta, säger Katarina Zell.

Hon är vd för KC Group Leadership Development och var vd på Les Mills Nordics med ansvar för verksamhet i 13 länder. Les Mills är företaget bakom det välkända träningskonceptet BODY-PUMP®, som har varit en global succé i över 30 år och levereras av utbildade och certifierade instruktörer världen över.

Tystnad ökar riskerna

Tystnadskultur påverkar förmågan att styra, lära och agera i tid. När medarbetare och chefer håller tillbaka det som skaver kan viktiga signaler gå förlorade: kundproblem, kvalitetsbrister, säkerhetsrisker eller idéer som aldrig når fram.

När AI får större betydelse i beslutsfattandet kan människans röst verka mindre viktig. Katarina menar att det är tvärtom: AI kan ge mer data, men

det krävs människor som vågar tolka, ifrågasätta och agera på det de ser. Annars riskerar vi mer information men sämre förståelse.

Trygghet blir en konkurrensfördel

De organisationer som lyckas framåt bygger psykologisk trygghet som en strategisk förmåga. När människor vågar bidra med det de ser, vet och tänker ökar innovationskraften och förmågan att agera snabbt i förändring. Att klara förändring kommer vara avgörande för alla organisationer och hela samhället, säger Katarina Zell.

– Ingen förväntar sig att bygga styrka genom att gå på ett enda träningspass. Ändå förväntar många organisationer sig att förändra sin kultur genom enstaka workshops. Kulturförändring kräver träning, precis som fysisk utveckling gör, säger Katarina Zell.

Det är principen bakom metoden Trust Go Grow®. I stället för att se psykologisk trygghet som en attityd bryts den ner i konkreta beteenden – att lyssna, ifrågasätta, ge feedback, be om hjälp och säga ifrån – som tränas regelbundet tills de blir en del av hur organisationen arbetar. Lika

Katarina Zell, VD,
KC Group

mycket hos cheferna som hos medarbetarna, eftersom det enligt forskningen ofta är lyssnandet uppåt som brister.

Guide för ledare: 5 ledarbeteenden som främjar psykologisk trygghet i vardagen. Konkreta vanor du

kan börja träna direkt efter semestern. Scanna QR-koden och få guiden direkt i din mailkorg.

KC Group

**trust®
go grow**

FAKTA

KC Group Leadership Development utvecklar framtidens ledare, team och organisationer. Bolaget står bakom Trust Go Grow® – en metod som tränar beteenden som stärker psykologisk trygghet och teamets förmåga att prestera tillsammans.

Läs mer på [kc-group.se](https://www.kc-group.se)

Fler unga söker sig till Svenska kyrkan: “Jag hade aldrig tänkt att det gick att jobba här”

Inom Svenska kyrkan finns en bredd av yrken, från präster och diakoner till fastighets-skötare och ekonomer. Nu vittnar flera stift om ett ökat intresse bland unga. William Fors från Kalix är ett exempel på hur vägen in kan se ut.

– Jag hade aldrig tänkt att det gick att jobba inom kyrkan om det inte var som präst, säger han.

Svenska kyrkan är en av landets största arbetsgivare och erbjuder möjligheter till både personlig utveckling och meningsfullt arbete, med verksamheter i hela Sverige. Församlingarna har en grundläggande uppgift som trosamfund samt ett samhällsuppdrag från staten att sköta begravningsplatser och begravingar för alla.

Enligt Kyrkans Tidnings kartläggning från april 2026 har flera stift märkt ett tydligt ökat intresse bland unga att söka sig till kyrkans yrken – inte minst till prästyrket, där kandidater i 20-årsåldern nu utgör en växande grupp.

Ökat intresse – och stort behov

Anna von Malmborg, utvecklingschef på Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, Skao, ser samma ökande intresse för både arbete och praktik inom Svenska kyrkan. Hon berättar behovet av nya medarbetare inom Svenskkyrkan är stort.

– För den som vill byta jobb finns aktuella tjänster över hela landet och det finns många vägar in i yrket. Kyrkans fyra profilyrken – präst, diakon, kyrkomusiker och församlingspedagog – kräver utbildning via Svenska kyrkans utbildningsinstitut, medan andra yrken har varierande krav.

Prova på med praktik

Många församlingar erbjuder möjligheten att testa på arbete i kyrkan. Kalixförsamling tar exempelvis in ungdomar för tidsbegränsade tjänster vid behov och via programmet *Ung resurs* kan de mellan 18–25 år göra ett praktikår med 20 kursdagar och prova olika arbetsuppgifter.

William Fors från Kalix halkade in i kyrkans värld som på ett bananskal.

Han hade ingen kontakt med församlingen innan han såg att de sökte en hjälp att skruva ihop några hyllor. Han sökte, skruvade – och upptäckte en fantastisk gemenskap.

– Jag hade aldrig tänkt att det gick att jobba inom kyrkan om det inte var som präst, säger han.

Från praktik till framtidsplaner

Under sin tid som anställd i församlingen hann han allt från att vattna blommor till att sortera böcker, vara fikavärd vid barnens luciafirande och stötta under veckans taco-kväll. I dag har William flyttat till Kiruna för att studera, men berättar att han inte riktigt släppt tanken på att återvända till Svenska kyrkan.

– Tidigare kunde jag inte se mig själv som präst, men nu har jag börjat fundera på det. Att det finns så många olika yrken inom kyrkan gör att det känns lockande att få prova på att jobba mer där.

Att bygga framtidens kyrka

Anna von Malmborg berättar att praktikplatser är en fin möjlighet att erbjuda nya vägar in i kyrkan och visa upp arbetet för de som kanske just slutat skolan, står mellan jobb eller planerar att börja studera.

– Vi vill att medarbetare i Svenska kyrkan ska trivas och utvecklas oavsett roll, därför arbetar vi aktivt för en hållbar och inkluderande arbetsplats med både internutbildning och möjligheter till vidareutveckling. Vi satsar också på hållbarhet i både miljö och arbetsliv och strävar efter att bli klimatneutrala enast 2030. Svenska kyrkan är en plats för alla, och medarbetarna ska känna att deras arbete är viktigt och meningsfullt, avslutar hon.

William Fors. Foto: Petra Älvstrand

FAKTA

Svenska kyrkan är ett evangelisk-lutherskt trossamfund med 5,5 miljoner medlemmar. Det är en av Sveriges största arbetsgivare och har drygt 22 000 medarbetare. Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (Skao) är en arbetsgivar- och serviceorganisation för anställda och förtroendevalda inom Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift. Skao arbetar på olika sätt med att bidra till att underlätta kompetensförsörjningen i Svenska kyrkan samt att synliggöra Svenska kyrkan som arbetsplats och arbetsgivare. De tecknar kollektivavtal för Svenska kyrkan och ger råd och utbildar i arbetsgivar- och arbetsmiljöfrågor.

Läs mer på skao.se

NÄRINGS- / ARBETSLIV

Steelwrist hittade rätt med Samhall: ”Fördomar baserade på okunskap”

Foto: Magnus Sandberg

Många arbetsgivare är rädda för att det krävs kostsamma anpassningar för personer med funktionsnedsättning, tror Anne-Charlotte Barclay på Steelwrist.

En av tre med funktionsnedsättning har upplevt diskriminering i arbetslivet. Det vanligaste är att inte få ett jobb man faktiskt har meriter för.

– Det finns ingen motsättning i att vara välutbildad och att ha en funktionsnedsättning. Däremot finns det många fördomar baserade på okunskap, säger Anne-Charlotte Barclay, personalchef på Steelwrist.

Steelwrist är en global tillverkare av tillbehör såsom tiltrotatorer, snabbfästen och redskap för grävmaskiner. Huvudkontoret ligger i Rosersberg norr om Stockholm och det är även här all tillverkning sker.

På Steelwrist arbetar ett 120-tal personer varav hälften i tillverkningen. Att alla led i produktionen sker med exakthet och precision är helt avgörande. Inget får lämnas åt slumpen. Det i sin tur kräver att rätt kompetens säkerställs. Något man lyckats med delvis genom Samhall. Cirka fem procent av personalstyrkan i fabriken utgörs av före detta praktikanter från Samhall som övergått i anställningar.

– Vi letade kandidater med en teknisk kompetens och fick tips om Samhall. Och den vägen kunde vi tillsätta personer i olika delar av produktionen. Personer som sedan övergick till ordinarie anställningar, säger Anne-Charlotte Barclay, personalchef på Steelwrist.

Fördomar skapar glapp

Majoriteten av svenska företag i tillverkningsindustrin uppger i färskta undersökningar, bland annat från Tillväxtverket, att svårigheten att hitta medarbetare med rätt kompetens är det största hindret för tillväxt.

Samtidigt står varannan person med funktionsnedsättning utanför den öppna arbetsmarknaden. Fördomar ihop med bilden av vad kompetens

egentligen är, tror Anne-Charlotte Barclay är starka orsaker till det glappet.

– Det finns ingen motsättning i att vara väldigt välutbildad och att ha en funktionsnedsättning. Däremot finns det tyvärr många fördomar baserat på okunskap gentemot människor som har det. Många företagare pratar gärna om vinsten av mångfald och förstår den generellt. Men när man riktar blicken mot svenska arbetsplatser så ser det fortfarande oftast väldigt homogent ut, säger hon.

”Vi måste bli bättre på att se kompetens”

Den bilden bekräftas av Seher Yilmaz, ansvarig för jämlikhet och inkludering på Samhall:

– Snäva normer och stereotypa uppfattningar är ju saker som vi människor hittat på själva. Så länge vi tror att kompetens kommer i en viss typ av kön, ålder, härkomst eller utseende kommer vi även att exkludera personer med funktionsnedsättning. Ur ett affärsperspektiv ser vi att industrin inte hittar den kompetens som krävs för att de ska kunna tacka ja till affärer och skapa tillväxt. Men den som vill fortsätta växa behöver bli bättre på att se allt det kunnande som finns i hela befolkningen, säger hon.

Daniel Tallberg är lagerarbetare på Steelwrist och är en av de som först kom in på företaget via Samhall och sedermera blev anställd. Han är en av dem som bland annat säkerställer att det är ordning bland reservdelarna när leveranser ska ut, och ser till att rätt del hamnar hos korrekt mottagare och i tid.

– Jag har bra arbetskollegor och chefer och tydliga arbetsuppgifter. Arbetet innehåller också variation, vilket jag trivs med, säger han.

Daniel Tallberg är en av de som övergått från en praktik via Samhall till en fast anställning hos Steelwrist.

Noggrannhet, att arbeta med datorer, packa kartonger och köra truck är saker han särskilt framhåller som positivt i jobbet.

– Under tiden på Samhall gick jag även en truckkurs och tog truckkort vilket varit väldigt lärorikt och bra att ha till min nuvarande roll, säger Daniel Tallberg.

”Cv och kultur – inte svårare än så”

Att tänka inkludering och mångfald vid rekrytering är egentligen väldigt enkelt, poängterar Anne-Charlotte Barclay:

– Hos oss utgår vi ifrån den samlade erfarenheten och kompetensen i cv:t vid en rekryteringsprocess. Faktorer som kön, ålder, härkomst och eventuella funktionsnedsättningar är irrelevanta. I nästa steg blir det viktigt att personen passar in i företagskulturen och matchar våra kärnvärden. På så vis får vi en mångfald bland våra medarbetare. Svårare än så är det faktiskt inte, säger Anne-Charlotte Barclay, personalchef på Steelwrist.

FAKTA

Samhall är ett statligt bolag med uppdrag att skapa meningsfulla arbeten för personer med funktionsnedsättningar. Ett viktigt mål är att medarbetare går vidare till jobb på den ordinarie arbetsmarknaden. 2025 fick 1 310 personer arbete utanför Samhall. Det är tredje året i rad som siffran ökar.

Läs mer på samhall.se

Hälsingland – där tradition, tillväxt och livskvalitet går hand i hand

I Hälsingland finns en lång tradition av att skapa, bygga och utveckla, vi bär vår historia med stolthet. Här driver stora industriföretag tillväxt samtidigt som småföretagare, entreprenörer och värdschap formar framtidens näringsliv. Med stark samverkan, närhet till marknader och plats för både ambition och balans växer ett Hälsingland med framtidstro.

Från råvara till innovation

Hälsingland har under lång tid varit en plats för produktion, handel och företagsamhet. Skogen, jordbruket och de naturresurser som format landskapet lade grunden för verksamheter inom träförädling, energi, tillverkningsindustri och livsmedelsproduktion. Än idag är många av regionens företag verksamma inom dessa områden, men verksamheterna har utvecklats och kompletterats med ny teknik, automation och specialiserad kompetens.

I dag finns här allt från exportinriktad industri och avancerad tillverkning till innovativa småföretag inom teknik, tjänster och besöksnäring. Flera företag är ledande inom sina nischer och levererar produkter och tjänster till kunder långt utanför Sveriges gränser.

Ett näringsliv med bredd

Näringslivet i Hälsingland kännetecknas av en ovanligt stor bredd. Här finns starka industriföretag inom bland annat trä-, stål- och verkstadsindustri, samtidigt som energi, logistik, handel och tjänstesektorn spelar en viktig roll för sysselsättning och tillväxt.

Den växande besöksnäringen bygger på landskapets unika kombination av kulturmiljöer, kust, skogar och friluftsliv. Samtidigt utvecklas nya affärsmöjligheter inom digitalisering, hållbar produktion och den gröna omställningen.

Samverkan som driver utveckling

I Hälsingland sker utveckling tillsammans. Kommunerna samverkar med näringslivet för att skapa goda förutsättningar för tillväxt, etablering och kompetensförsörjning.

Här ses samarbete som en konkurrensfördel, där företag, offentlig sektor och människor tillsammans bygger ett starkare och mer hållbart Hälsingland.

Strategiskt läge för företag och människor

Hälsingland ligger mitt i ett av Sveriges viktigaste tillväxtstråk. Ostkustbanan, E4 och närheten till Stockholm, Mälardalen och Arlanda ger företag tillgång till stora marknader, effektiva transporter och internationella förbindelser.

Läget gör det möjligt att kombinera verksamhet i Hälsingland med kunder, samarbetspartners och arbetsmarknader i andra delar av landet. För många företag innebär det lägre etableringskost-

nader samtidigt som tillgången till mark, lokaler och kompetens är god.

För invånarna innebär det möjligheten att kombinera arbete, företagande och karriärutveckling med närhet till natur, kultur och ett vardagsliv med korta avstånd.

En region med framtidspotential

Hälsingland har flera av de förutsättningar som efterfrågas i framtidens näringsliv: tillgång till mark, energi, industriell kompetens och etablerade företag med internationella marknader. Samtidigt finns en stark tradition av entreprenörskap och en vilja att utveckla nya lösningar.

Den gröna omställningen, ökade investeringar i industri och energi samt utvecklingen av ny teknik skapar möjligheter för både etablerade företag och nya aktörer. Intresset för hållbara produkter, lokala värdekedjor och klimatsmarta lösningar stärker också regionens position.

Det som förenar Hälsingland är kombinationen av erfarenhet och framtidstro. Här finns företag som utvecklats över generationer, människor som väljer att investera i nya idéer och en gemensam ambition att skapa långsiktig tillväxt.

Framtidens möjligheter finns här, välkommen till Hälsingland!

Med stark industrikompetens, entreprenörskap och nära samverkan står Hälsingland väl rustat för framtiden. Här skapas förutsättningar för hållbar tillväxt, innovation och långsiktig utveckling.

Det som byggt Hälsingland genom generationer, drivkraften, företagsamheten och viljan att samarbeta fortsätter att forma morgondagens möjligheter.

I Hälsingland behöver du inte välja mellan tradition och innovation, karriär och livskvalitet eller närhet och möjligheter. Här finns gott om plats för livet. Kontrasternas landskap – tillsammans växer vi.

Läs mer om livet i Hälsingland här

Foto: Sandra Williamsson

Foto: Sandra Williamsson

Foto: Pelle Åkerfjord

Foto: Anna Alvehag

UNG DELAKTIGHET

En idrott av unga – för unga

När man pratar med unga inom basketen i dag återkommer samma bild. De vill inte bara vara på planen, utan också kunna påverka vad som händer runt den. Samtalen handlar ofta om mer än deltagande. Det handlar om inflytande, ansvar och om att känna att ens röst faktiskt spelar roll i det sammanhang man är en del av.

Det väcker en grundläggande fråga: hur skapar vi en idrott där unga inte bara deltar, utan också är med och fattar beslut?

Frågan blir allt viktigare i takt med att fler verksamheter konkurrerar om ungas tid. Träningar och matcher räcker långt, men inte alltid hela vägen. Basket handlar också om gemenskap, utveckling, ansvar och relationer. För många är det minst lika avgörande att känna att man kan påverka och bidra till hur verksamheten fungerar, och att vara en del av något större än själva aktiviteten på planen.

Inom Svensk Basket finns en tydlig ambition att ta vara på det engagemanget. Att vara en idrott

av unga och för unga handlar inte bara om vilka som deltar, utan om vilka som får komma till tals och vara med i utvecklingen.

Samtalen med unga pekar ofta på två saker som behöver finnas på plats: tillhörighet och möjlighet att påverka. Att känna sig välkommen är en grundförutsättning, men det räcker inte i sig. Det finns en tydlig skillnad mellan att bli tillfrågad och att faktiskt kunna påverka ett beslut. För att vilja ta den rollen krävs också tillit. Det handlar om hur miljöerna upplevs i vardagen – i hallen, i laget och i mötet med ledare och andra vuxna. När det finns ett öppet klimat och trygga relationer blir det enklare att testa idéer och ta ansvar.

Genom Youth Lab får unga vuxna möjlighet att bidra till och vara med och forma framtidens basket. Programmet är Svensk Baskets initiativ för ungt inflytande och delaktighet under 2025–2026.

Foto: Hanna Karlsson

Att vara en idrott av unga för unga handlar om att skapa vägar till gemenskap, ansvar och inflytande, både på och utanför planen.

Det är också där mycket av delaktigheten formas. Inte i första hand i formella möten, utan i det som händer före, under och efter träning.

Basketen har i många delar en bra utgångspunkt. Många unga engagerar sig redan i dag som ledare, domare och funktionärer.

De kliver in i roller där de både tar ansvar och bidrar till att utveckla verksamheten. Ett nästa steg är att göra vägarna till engagemang, ansvar och inflytande tydligare. Det handlar inte bara om hur man går från spelare till ledare eller domare. Det handlar också om att synliggöra vilka möjligheter som finns att bidra med idéer, ta ansvar i föreningen, påverka verksamhetens utveckling och vara med i de forum där beslut och framtidsfrågor diskuteras. Ju tydligare dessa möjligheter blir, desto fler unga får chansen att hitta ett sätt att engagera sig som passar just dem.

Samtidigt ser engagemang olika ut. Alla vill inte bidra på samma sätt, men fler ska ha möjlighet att hitta en form som passar.

Det handlar också om att vara medveten om att vissa röster lättare får genomslag än andra. Erfarenhet, ålder och position kan påverka vem som blir lyssnad på, vilket gör det viktigt att aktivt skapa utrymme för fler perspektiv. Om unga ska känna att delaktigheten är genuin behöver olika erfarenheter få ta plats och värderas. Det handlar inte om att unga eller vuxna ska få mer utrymme på den andres bekostnad, utan om att ta tillvara de olika perspektiv, erfarenheter och kunskaper som finns i verksamheten. När unga och vuxna utvecklar basketen tillsammans blir besluten starkare och bättre förankrade i verkligheten.

Arbetet handlar inte om att flytta ansvar från vuxna till unga, utan om att skapa former där man gör det tillsammans. När ungas erfarenheter och perspektiv blir en del av beslutsprocesser blir också besluten mer relevanta för den verklighet som många unga befinner sig i. En viktig del i det arbetet är återkoppling. Det räcker inte att samla in åsikter, det behöver också bli tydligt vad som händer med dem. När unga ser att deras idéer tas vidare, eller leder till förändring, stärks både tilliten och viljan att fortsätta engagera sig.

För Svensk Basket är det här en långsiktig utvecklingsfråga. Om sporten ska fortsätta växa behöver unga inte bara finnas på planen, utan också i de sammanhang där beslut fattas och riktning sätts. Att vara en idrott av unga för unga handlar i grunden om att skapa förutsättningar för det. Där nästa generation inte bara deltar i verksamheten, utan också är med och utvecklar den.

Läs mer på basket.se

SVERIGE OCH FINLAND MÖTS I ALMEDALEN

Hanaholmen och Finlands ambassad i Stockholm bjuder på högaktuella finsk-svenska diskussioner om försvar, näringsliv, utbildning, kulturarvsberedskap och miljö.

På scen bland andra:

EU-minister **Jessica Rosencrantz**, Finlands undervisningsminister **Anders Adlercreutz**, Finlands näringsminister **Sakari Puisto**, Finlands räddningsöverdirektör **Kimmo Kohvakka**, **Anders Lindberg**, Aftonbladet, **Patrik Kronqvist**, Expressen, **Seppo Aaltonen**, ICEYE, **Kari Renko**, Patria, **Ingrid Westerfors**, Mikrofonden och **Ruth Brännvall**, Impact Invest.

TISDAG 23 JUNI, LÄNSTEATERN,

Bredgatan 10

9:15 Kulturarv som motståndskraft

ONSDAG 24 JUNI, BRYGGARSALEN,

Mellangatan 54

9:30 Ökat ansvar för vår egen säkerhet

10:50 Hur skyddar vi civilbefolkningen i kris och krig?

13:00 Hur och var finner vi lösningar för Östersjöns framtid?

14:15 Sweden and Finland as the Powerhouse of the Nordic Defense Tech Ecosystem

15:30 Svensk-finskt samarbete som motor för Europas framtida teknologiska ledarskap

EU-minister Jessica Rosencrantz

Undervisningsminister Anders Adlercreutz

Näringsminister Sakari Puisto

Evelina Anttila, Nordan AI

Patrik Oksanen, Försvarshögskolan i Sverige

Peter Hultqvist, ordf. försvarsutskottet

TORSDAG 25 JUNI, BRYGGARSALEN,

Mellangatan 54

11:00 Blått, vitt och gult – hur ska den svensk-finska relationen fördjupas efter Nato-medlemskapet?

14:00 Hur kan finansmarknaden driva en positiv social samhällsutveckling?

15:00 Hur trygga grundskolans framtid i Sverige och Finland?

15:50 Hur stärka universitetens autonomi?

16:45 Kan vi stärka demokratin genom medie- och informationskunnighet i skolan?

Varmt
välkommen!

 HANAHOLMEN

Finlands ambassad
Stockholm

Läs mera:

INNOVATION & FORSKNING

ATLAS – Nästa generations forskning om luft och hälsa

Luftföroreningar och luftburna smittämnen orsakar varje år fler än tio miljoner dödsfall globalt och utgör en av vår tids största, men minst synliga, hälsoutmaningar. Trots detta saknas fortfarande en samlad förståelse för vad människor faktiskt exponeras för i luften och hur denna exponering leder till sjukdom.

Genom ATLAS (Air Technologies for Life: From Atoms to Society) utvecklas en helt ny forskningsplattform som integrerar avancerad mätteknik, biologiska modeller och artificiell intelligens för att kartlägga sambanden mellan luft, exponering och hälsa – från molekylär nivå till samhällsnivå.

Varje år dör över tio miljoner människor till följd av luftföroreningar och luftburna smittämnen – fler än av tuberkulos, hiv och malaria tillsammans. Samtidigt ökar förekomsten av kroniska sjukdomar som hjärtkärlsjukdom, cancer, astma och neurodegenerativa sjukdomar där luftens innehåll misstänks spela en viktig roll. Trots den stora samhällsbelastningen saknar vi fortfarande grundläggande kunskap om vilka ämnen, partiklar och mikroorganismer människor faktiskt andas in och vilka biologiska processer som utlöses i kroppen.

En central orsak är att dagens forskning och metoder är uppdelade i separata discipliner. Luftforskare analyserar partiklar, kemister studerar molekyler, mikrobiologer undersöker virus och bakterier och sjukvården behandlar de hälsokonsekvenser som uppstår. Det saknas fortfarande teknologier och forskningsplattformar som kan fånga hela den komplexa blandningen av kemiska, biologiska och partikulära komponenter i luften och samtidigt koppla dessa till biologiska effekter och sjukdomsutveckling. Sambandet mellan exponering och hälsa förblir därför till stor del okänt, vilket innebär att skadliga ämnen, nya miljörisker och framväxande smittohot ofta upptäcks först när konsekvenserna redan är omfattande.

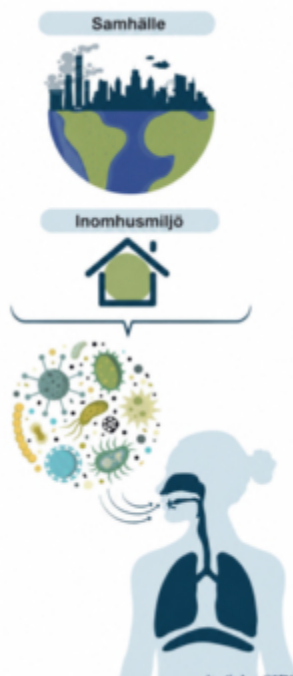
Utmaningen blir dessutom allt mer akut. Klimatförändringar, urbanisering, förändrade ekosystem och globala konflikter skapar nya luftburna risker, från mikroplaster, kemikalier och förbränningsprodukter till framtida pandemiska smittämnen. Samtidigt gör luftens osynliga natur att problemet ofta underskattas i både samhällsdebatt och beslutsfattande, vilket försvårar förebyggande åtgärder och långsiktig planering.

ATLAS adresserar denna kritiska kunskapslucka genom att för första gången integrera teknologier som samtidigt kan mäta, karakterisera och analysera luftens kemiska, biologiska och partikulära innehåll och koppla dessa data till hur människokroppen påverkas. Genom att kombinera sensorer, avancerad

kemisk analys, biologiska lungmodeller, exponeringsstudier och artificiell intelligens skapas en sammanhängande kedja från miljö till biologisk effekt och vidare till sjukdom.

En central innovation inom ATLAS är användningen av AI och datadrivna metoder för att sammanföra och analysera mycket stora och komplexa datamängder. Genom att integrera luftmätningar, individuella exponeringsdata, biologiska markörer och kliniska utfall blir det möjligt att identifiera samband och riskmönster som idag är osynliga. Detta öppnar för utvecklingen av prediktiva modeller som kan användas för tidig upptäckt av hälsorisker, bättre riskbedömningar och mer träffsäkra förebyggande insatser.

ATLAS bygger vidare på en unik svensk styrkeposition inom forskning, infrastruktur och teknikutveckling. Genom att samla ledande forskningsmiljöer inom medicin, miljövetenskap, kemi, dataanalys och samhällsvetenskap, tillsammans med nationella infrastrukturer som MAX IV och SciLifeLab, etableras en internationellt konkurrenskraftig plattform

form för integrerad analys av luft, blod, vävnad och biologiska processer. Denna samordning skapar förutsättningar för Sverige att inta en ledande internationell roll inom forskning och innovation kring luftburna hälsorisker.

Projektet kommer även att utveckla konkreta lösningar med direkt samhällsnytta. Dessa omfattar personliga exponeringsmätare, storskaliga sensorsystem för kontinuerlig övervakning, digitala beslutsstödsverktyg samt nya diagnostiska metoder baserade på blod- och utandningsanalyser. Genom att kombinera naturvetenskap, medicin, teknik, artificiell intelligens och samhällsvetenskap bidrar ATLAS dessutom till att förbättra hur risker kommuniceras, förstås och används som underlag för policyutveckling och samhällsplanering.

Den långsiktiga visionen för ATLAS är att skapa ett vetenskapligt och teknologiskt genombrott i förståelsen av luftens betydelse för människors hälsa. Genom att göra det osynliga synligt kan projektet lägga grunden för framtida varningssystem för luftburna hot, stärkt pandemiberedskap, mer träffsäkra miljö- och hälsopolitiska beslut samt ett mer hållbart och motståndskraftigt samhälle. På sikt kan detta bidra till att förebygga sjukdom, minska samhällskostnader och förbättra livskvaliteten för miljontals människor.

FORSKARE

Prof. Gunilla Westergren-Thorsson
(Lund Universitet), PI, ATLAS director
Prof. Niklas Armborg
(Umeå Universitet), PI, co-director of ATLAS
Prof. Jakob Löndahl (Lunds Universitet),
Prof. Jonathan Martin
(Stockholms Universitet & SciLifeLab)
Prof. Martin Rosvall (Umeå Universitet)
Dr. Karina Thånell (MAX IV Laboratory,
Lunds Universitet)
Prof. Bethany Van Guelpen, Umeå Universitet
Assistant Prof. Sarah Steimer (Stockholms Universitet)
Prof. Bengt Johansson (Göteborgs Universitet)
Prof. Sverker C. Jagers (Göteborgs Universitet)
Assistant professor. Nils Norlin (Lunds Universitet)
Dr. Liselotte Larsson CEO, Lund

Läs mer på med.lu.se

KTH stärker vägen till avancerade forskningsverktyg

För att utveckla framtidens hållbara material, läkemedel och spinntronic behöver forskare kunna se det som annars är osynligt: atomernas positioner, kemiska bindningar, elektroners spinn och snabba processer. Genom RELAX (Research using large-scale Experimental Facilities) stärker KTH arbetet för att fler forskare ska kunna använda storskaliga forskningsanläggningar som MAX IV och ESS.

Målet är att sänka trösklarna, öka kunskapen och skapa bättre förutsättningar för forskning vid röntgen-, neutron- och muonanläggningar. Sverige har en unik position. I Lund finns MAX IV, ett avancerat synkrotronljuslaboratorium, och ESS, som byggs för att bli världens ledande neutronforskningsanläggning. För KTH, med stark forskning inom material, energi, kemi, bioteknik, fysik och hållbar produktion, är detta en strategisk möjlighet. Vägen från idé till experiment är ofta krävande. Forskarna behöver välja rätt metod och instrument, skriva en konkurrenskraftig ansökan och förbereda prover och datahantering. RELAX samlar expertis inom KTH och erbjuder utbildning, seminarier och finansieringsmöjligheter. På så sätt kan forskare få stöd tidigt. RELAX samarbetar med flera starka KTH-miljöer. Dit hör CeXS, Center for X-rays in

Swedish Materials Science, samt NEXT, Neutron and X-ray science for industrial technology transitions, som stärker samverkan mellan akademi, forskningsinfrastrukturer och industri.

KTH är också en av parterna i SwedNess, den svenska forskarskolan inom neutronspridning. Tillsammans gör initiativet det lättare för forskare och företag att använda neutron- och röntgenmetoder i forskning och hållbar omställning. Behovet är stort även bortom traditionell materialforskning. Röntgen- och neutronmetoder kan ge bättre förståelse av batterier, katalysatorer, biomolekyler, byggmaterial, additiv tillverkning och kvantmaterial.

Det gör satsningen till en viktig del av KTH:s arbete för hållbar samhällsutveckling. Många lösningar kräver djupare kunskap om material och tekniska system på nanoskalan eller till och med subatomär nivå. Stärkt användning av storska-

liga forskningsanläggningar bidrar till snabbare kunskapsutveckling, starkare samarbeten och större nytta av Sveriges investeringar.

FAKTA

KTH är Sveriges största och äldsta tekniska universitet, med en internationellt ledande miljö för utbildning, forskning och innovation. Sedan 1827 har KTH bidragit med ny kunskap och tekniska lösningar för att möta samhällets behov. KTH rankas som ett av Sveriges högst placerade lärosäten internationellt och bland världens främsta tekniska universitet. Kontaktperson för KTH-RELAX är Professor Martin Månsson.

Läs mer på www.kth.se/relax

BANK & FINANS

Utelåst från bostadsmarknaden? OBOS Deläga kan vara nyckeln!

Allt fler stängs ute från den ägda bostadsmarknaden. Höga kontantinsatser, ökade levnadskostnader och osäkerhet gör att många – trots fast inkomst – inte har möjlighet att köpa sitt första hem.

– Här kan OBOS göra skillnad, säger Cattis Carlén, affärsområdeschef för OBOS Deläga.

Hela samhället påverkas när unga vuxna inte kan flytta hemifrån. Familjebildning skjuts upp och rörligheten på bostadsmarknaden bromsar in.

För fem år sedan lanserade OBOS därför boköpsmodellen Deläga i Sverige – en modell där köparen äger minst 50 procent av bostaden och samäger resterande andel med OBOS. Det innebär att både kontantinsats och bolån kan halveras, samtidigt som den boende successivt kan köpa upp sin andel över tid.

– Vi vill bidra till en mer inkluderande bostadsmarknad och skapa fler vägar in till det ägda boendet. Deläga handlar inte bara om bostäder – utan om framtidstro, trygghet och social hållbarhet, säger Cattis Carlén.

Sedan starten 2021 har närmare 500 nyproducerade bostäder erbjudits till OBOS-medlemmar i

Sverige. Och redan nu ser OBOS tydliga resultat av modellen – av de drygt 80 som har köpt med Deläga är det fler än väntat som väljer att köpa sig upp inom två år.

– Vi vill bidra till en mer inkluderande bostadsmarknad och skapa fler vägar in till det ägda boendet, fortsätter Cattis Carlén.

SBAB och Skandia viktiga möjliggörare

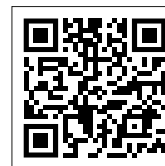
En viktig framgångsfaktor är samarbetet med etablerade aktörer inom finansiering. I dag erbjuder både SBAB och Skandia bolån till Delägakunder.

– Att SBAB och Skandia erbjuder finansiering är ett tydligt kvitto på att OBOS Deläga är både en hållbar och långsiktig modell, avslutar Cattis Carlén.

Cattis Carlén, affärsområdeschef OBOS Deläga samt OBOS bostadspolitiska talesperson

OBOS har över 650 000 medlemmar och har sedan 1929 återinvesterat vinsten i nya bostäder och samhällsnytta.

För OBOS är Deläga en del av ett större arbete för att skapa en mer hållbar och inkluderande bostadsmarknad – där fler människor får möjlighet att äga sitt hem.

Framtidsbyggarna sedan 1929

Läs mer och räkna på möjligheterna i Delägas kalkylator på: obos.se/delaga

NÄSTA GENERATIONS SOPBILAR

FÖR EFFEKTIV KÄLLSORTERING

Senast 1 januari 2027 ska alla hushåll i Sverige ha fastighetsnära insamling (FNI) i direkt anslutning till bostaden. Ansvaret ligger sedan 2024 på kommunerna som nu står för stora utmaningar med att utveckla en fungerande infrastruktur för hantering och sortering av avfall.

Vi har tagit fram en säker produkt som är CE- och tredjepartcertifierad och som inte bara möjliggör effektiv och hållbar avfallshantering, utan även bidrar till arbetsrelaterade förbättringar och kostnads-effektivisering. Sopbilens fyra separata fraktioner har alla komprimering behåller sorteringen med bibehållen renlighet. Vi har även i vår konstruktion och under fälttesterna fått fram en överlägsen robusthet, innovativa lyftteknik och förenklat underhåll.

Faun Nordic - den enda auktoriserade servicepartnern för Norba i Norden!

Vänd dig därför alltid till oss för service, originaldelar och alla mjukvaru-uppdateringar. Kontakta oss för professionell hjälp och support på: service@faunnordic.com

Kontakta oss för demo och provkörning!
010-147 15 00 • www.faunnordic.com

FAUN NORDIC AB | KALMAR | STOCKHOLM | info@faunnordic.com

Lisa Ekman är veterinär och hållbarhetsexpert på Växa samt deltidanställd som forskare på Sveriges lantbruksuniversitet, och har även blivit utsedd till Årets Veterinär 2025 Foto: Juliana Fälldin.

När krisen slår till blir små mjölgårdar livsviktiga

När omvärlden gungar och livsmedelssäkerheten sätts på prov blir den svenska mjölkproduktionen en fråga om beredskap. Trots detta har antalet mjölgårdar minskat dramatiskt – särskilt de små. Med kunskap, rådgivning och riktade projekt arbetar Växa för att vända utvecklingen och säkra en robust mjölkproduktion, med både små och stora gårdar, i hela landet.

Mjölkproduktion är mer än mjölk i glaset – det är en strategisk resurs i händelse av kris. I ett läge där krig och klimatförändringar hotar livsmedelsförsörjningen globalt förklarar Lisa Ekman, veterinär och hållbarhetsexpert på Växa, att behovet av lokal och hållbar matproduktion lyfts fram som aldrig förr. Ändå, påpekar hon, har över 90 procent av Sveriges mjölgårdar försvunnit de senaste 40 åren, och särskilt små gårdar har drabbats hårt.

– Mjölkkor fanns i alla Sveriges kommuner på 80-talet, men i dag är det långt ifrån så. När produktionen centraliseras riskerar vi att stå utan kapacitet i viktiga delar av landet om krisen slår till, säger hon.

Kämpar med lönsamheten

Växa har kartlagt situationen i ett forskningsprojekt finansierat av Stiftelsen Lantbruksforskning. Fokus har varit att undersöka förutsättningar för gårdar med upp till cirka 75 kor, som med dagens mått kan ses som en mindre mjölgård. Resultaten visar att många

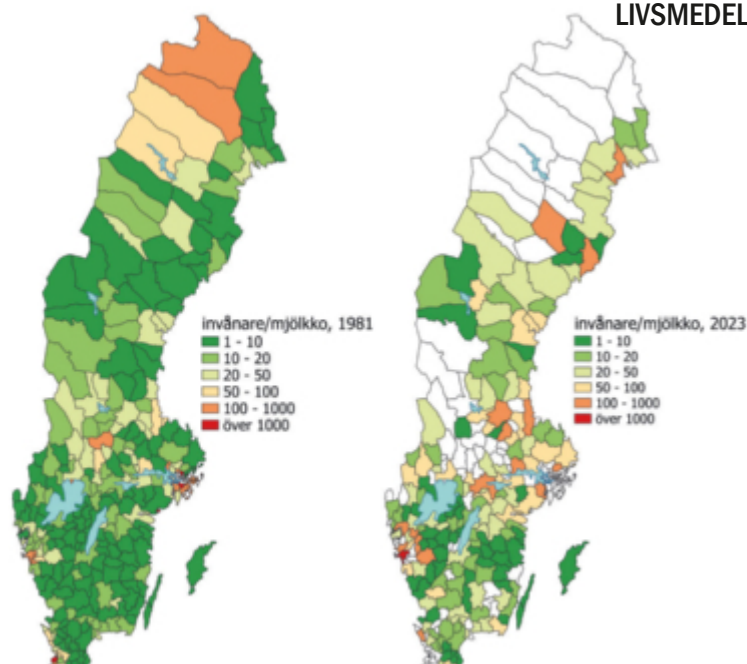
mindre mjölgårdar kämpar med lönsamhet, hög arbetsbörda, generationsskiften och behov av teknikinvesteringar – men också att flera av dem ser ljus på framtiden.

– Det finns en missuppfattning om att mindre gårdar obevekligen kommer fasa ut, då de inte kan uppnå lönsamhet eller hållbarhet, men vår studie visar motsatsen. De har dessutom många fördelar i krislägen: ett mindre teknikberoende och flexibilitet som möjliggör att snabbare gå över till alternativa produktionsmetoder om exempelvis el- eller vattenförsörjning stängs av kan vara avgörande för att stå stadigt i en kris, säger hon.

Utän gårdar växer marker igen

I skogs- och mellanbygd, där storskalig odling sällan är möjlig, är vallodling och bete ofta de mest hållbara alternativen. Korna håller markerna öppna, bidrar till biologisk mångfald och är en viktig del i det cirkulära jordbruket. När de mindre mjölgårdarna försvinner förklarar Lisa att markerna växer igen – och därmed försvinner även viktiga ekosystemtjänster. Att små mjölk-

LIVSMEDEL

Kartor: Brian Kuns, Sveriges lantbruksuniversitet. Kartorna baseras på statistik från Jordbruksverket med den kommunindelning som gällde 1981. I de kommuner som är vita på kartan finns inga redovisade mjölgårdar.

gårdar försvinner är således negativt för både livsmedelsberedskap och miljövärden.

– För att vända utvecklingen krävs riktade insatser. Växa arbetar därför både rådgivande och innovationsdrivet och ett nytt projekt har fokus på att ta fram innovativa bygglösningar och tekniska verktyg för mindre gårdar, finansierat av EIP-Agri och Jordbruksverket. Vi måste skapa förutsättningar för olika typer av mjölgårdar – resiliens handlar om mångfald, inte enbart stora enheter. I en kris-situation kan många mindre aktörer vara nyckeln till vår livsmedelsförsörjning, och därför måste de ges möjligheter att utnyttja sina lokala resurser på ett sätt som passar just dem, avslutar hon.

Fakta

Växa är ett rådgivnings- och kunskapsföretag som arbetar för att stärka svensk mjölk- och nötköttsproduktion. Genom rådgivning, praktiska tjänster, forskning och innovation stödjer Växa lantbrukare i hela landet med målet att främja lönsamhet, hållbarhet, och beredskap i livsmedelskedjan.

Läs mer på www.vxa.se

youmoni

Bringing Things Online

AI som gör fastigheter och produkter intelligentare

Tänk om dina fastigheter och produkter kunde berätta vad de behöver, optimera sig själva och hjälpa användarna i realtid. Med Youmonis europeiska molnplattform kopplar du upp fastigheter, produkter, sensorer och människor i ett gemensamt system.

Resultatet är smartare beslut, effektivare drift och bättre service. Följ energi- och vattenförbrukning i realtid, övervaka luftkvalitet och närvaro, och få full kontroll över dina resurser. Samtidigt hjälper Youmonis privata AI till att optimera användningen och ge digital assistans direkt till användarna.

Mindre resursförbrukning. Lägre kostnader. Nöjdare användare.

Redo att ta nästa steg? Besök youmoni.com/ai